

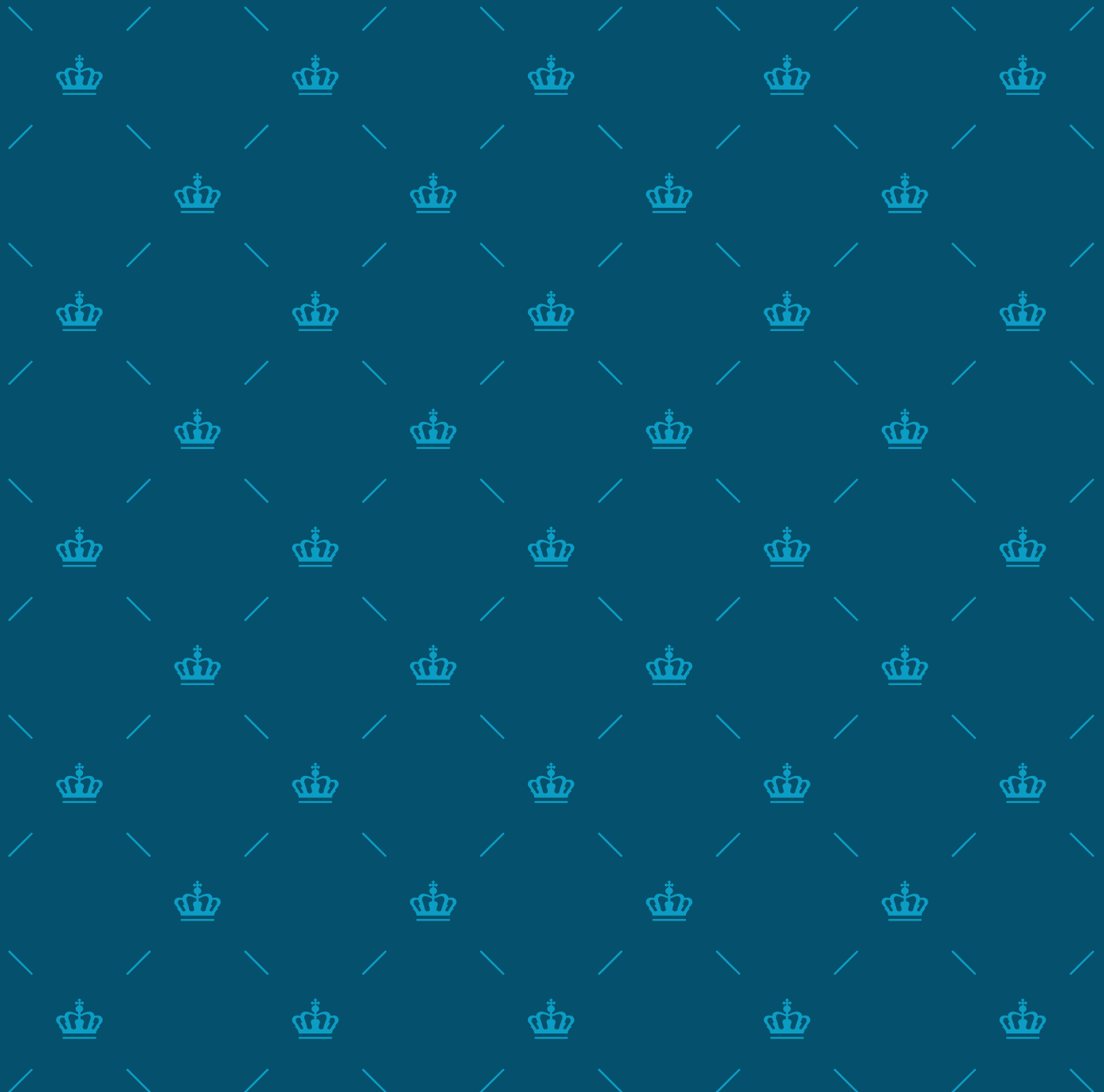

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

Udviklingen i International Rekruttering 2021-2023

- på erhvervs- og studieområdet samt EU-opholdsområdet

© 2024 Styrelsen for International Rekruttering og Integration

Styrelsen for International Rekruttering og Integration
Carl Jacobsens Vej 39
2500 Valby

Tlf: 72140000
E-mail: siri@siri.dk
Uim.dk

Juni 2024

Alle rettigheder tilhører Styrelsen for International Rekruttering og Integration
Udgivelsen kan frit hentes på siri.dk
Styrelsen for International Rekruttering og Integrations udgivelser kan frit citeres
med tydelig kildegengivelse

Indholdsfortegnelse

1.0	Indledning	4
2.0	Udenlandske statsborgeres beskæftigelse og lønindkomst i Danmark	5
3.0	Erhvervsområdet	8
4.0	Studieområdet	13
5.0	EU-området	17
6.0	Brexit	21
7.0	Metode	22

Bilagsliste

Bilag 1: Fast track-ordningen	24
Bilag 2: Beløbsordningen	26
Bilag 3: Positivlisten for personer med videregående uddannelse	27
Bilag 4: Positivlisten for faglærte	28
Bilag 5: Start-up Denmark	29
Bilag 6: Etableringskort	30
Bilag 7: Landbrug	31
Bilag 8: Forskere	32
Bilag 9: Øvrige erhvervsordninger	33
Bilag 10: Working Holiday og volontører	34
Bilag 11: Autorisationsophold	35
Bilag 12: Au pair	36
Bilag 13: Praktikanter	37
Bilag 14: Internationale studerende	38
Bilag 15: Familiemæssig tilknytning til udlændinge med tilladelse	40
Bilag 16: Samlet lønindkomst for ordninger	41
Bilag 17: EU-området	42

1.0 Indledning

Denne rapport samler statistik om udviklingen på området for international rekruttering for tredjelandsstatsborgere, der kommer til Danmark for at studere og arbejde, udviklingen på EU-opholdsområdet for unionsborgere og deres familiemedlemmer samt for britiske statsborgere og deres familiemedlemmer med opholdsret i henhold til udtrædelsesaftalen mellem EU og Storbritannien (Brexit).

Rapporten viser overordnet følgende tendenser:

- Antallet af beskæftigede udenlandske statsborgere med lønindkomst i Danmark er steget med ca. 18 pct. fra 2021 til 2023. Unionsborgere og deres familiemedlemmer udgør knap en tredjedel af gruppen i 2023 og er primært beskæftiget inden for brancherne industri samt rejsebureau, rengøring og anden operationel service. På erhvervsområdet er flest beskæftigede efter fast track-ordningen, særligt inden for brancherne industri, videservice samt offentlig administration, undervisning og sundhed.
- Antallet af meddelte tilladelser på erhvervs- og studieområdet samt udstedte opholdskort og registreringsbeviser efter EU-reglerne er overordnet steget fra 2021 til 2023. Denne udvikling skal ses i lyset af COVID-19 situationen i Danmark og resten af verden, som har medført betydeligt mindre bevægelighed på tværs af landegrænser i 2020 og delvist i 2021. Stigningen kan således til dels tilskrives COVID-19. Storbritanniens udtræden af EU i 2020 har også betydning for stigningen i antallet af tilladelser til tredjelandsborgere fra 2021 til 2023. Samtidig følger stigningen dog også en generel tendens, hvor udenlandsk arbejdskraft udgør en fortsat større del af de beskæftigede i Danmark.
- På erhvervsområdet er antallet af tilladelser steget med knap 4.000 fra 2021 til 2023. Stigningen er særligt drevet af fast track-ordningen, der næsten fordobles i perioden.
- På studieområdet mere end fordobles antallet af tilladelser fra 2021 til 2023, og antallet af tilladelser er i 2023 højere end før COVID-19. Stigningen er særligt drevet af uddannelse inkl. ph.d., herunder særligt til videregående uddannelse på øvrige videregående uddannelser.
- På EU-området ses en mindre stigning fra 2021 til 2023. Stigningen er drevet af medfølgende familiemedlemmer i en primær fri bevægelighedssituation.

Antallet af tilladelser i opgørelserne er ikke udtryk for indvandringen til Danmark, da samme person over tid kan få flere tilladelser, og da nogle opholdstilladelser aldrig udnyttes, fordi udlændingen ikke indrejser i landet.

Rapporten er opbygget således, at der først vises det samlede antal udlændinge, der er beskæftiget i Danmark fordelt på forskellige ordninger (afsnit 2). Herefter beskrives udviklingen i antallet af opholdstilladelser til tredjelandsstatsborgere på erhvervsområdet (afsnit 3) og studieområdet (afsnit 4). Endelig vises en opgørelse over registreringsbeviser og opholdskort på EU-området (afsnit 5) og Brexit (afsnit 6). Afslutningsvist er der et kort metodeafsnit (afsnit 7).

Som bilag til rapporten vises den statistiske udvikling for de ordninger, som SIRI administrerer.

2.0 Udenlandske statsborgeres beskæftigelse og lønindkomst i Danmark

Mange udenlandske statsborgere arbejder i Danmark. Mulighederne for at kunne opholde sig og arbejde i Danmark afhænger bl.a. af ansøgerens nationalitet. Man kan opholde sig i Danmark på baggrund af EU-opholdsbekendtgørelsen eller udlændingeloven.

Hvis man som udlænding kommer fra et tredjeland¹, skal man som udgangspunkt have opholds- og arbejdstilladelse efter udlændingeloven. Her kan man opnå ophold efter bl.a. følgende regler om opholdsgrundlag:

- Familiesammenføring med en dansk statsborger (administreres af Udlændingestyrelsen)
- Asyl mv. (administreres af Udlændingestyrelsen)
- Ophold til studie (administreres af SIRI)
- Ophold til erhverv (administreres af SIRI)

Hvis man som udlænding kommer fra et EU-/EØS-land eller Schweiz, kan man opnå ophold efter EU-opholdsbekendtgørelsen på bl.a. følgende grundlag:

- Ophold som studerende (administreres af SIRI)
- Ophold som arbejdstager (administreres af SIRI)
- Ophold som familiemedlem (administreres af SIRI)

En tredjelandstatsborger, som er medfølgende familiemedlem til en unionsborger, der har gjort brug af sin ret til fri bevægelighed, kan også opnå ret til ophold som familiemedlem efter EU-opholdsbekendtgørelsen.

Britiske statsborgere og deres familiemedlemmer, der senest den 31. december 2020 havde ophold i Danmark i medfør af EU-reglerne om fri bevægelighed, kan bevare en ret til ophold og arbejde i Danmark på baggrund af udtrædelsesaftalen mellem EU og Storbritannien. Ansøgningen skal være indgivet til SIRI i perioden fra den 1. januar 2021 til den 31. december 2023². Indgives en ansøgning efter udløbet af ansøgningsfristen, foretages der en samlet og konkret vurdering af, om der foreligger undskyldelige omstændigheder eller særlige forhold, der begrundes, at fristen ikke er overholdt. I så fald behandles ansøgningen.

Ukrainske statsborgere og borgere der er anerkendt som flygtning i Ukraine samt deres familiemedlemmer kan desuden få ophold efter loven om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine (Ukraine særloven). Loven har været gældende siden marts 2022.

Ovenstående grupper af udlændinge med lønindkomst i Danmark er vist i figur 1 nedenfor (med undtagelse af britiske statsborgere efter udtrædelsesaftalen). Der-

¹Tredjelande er defineret som lande, der ikke er dækket af EU/EØS-reglerne.

² Ansøgningsfristen udløb oprindeligt den 31. december 2021, men blev den 1. maj 2023 forlænget til 31. december 2023.

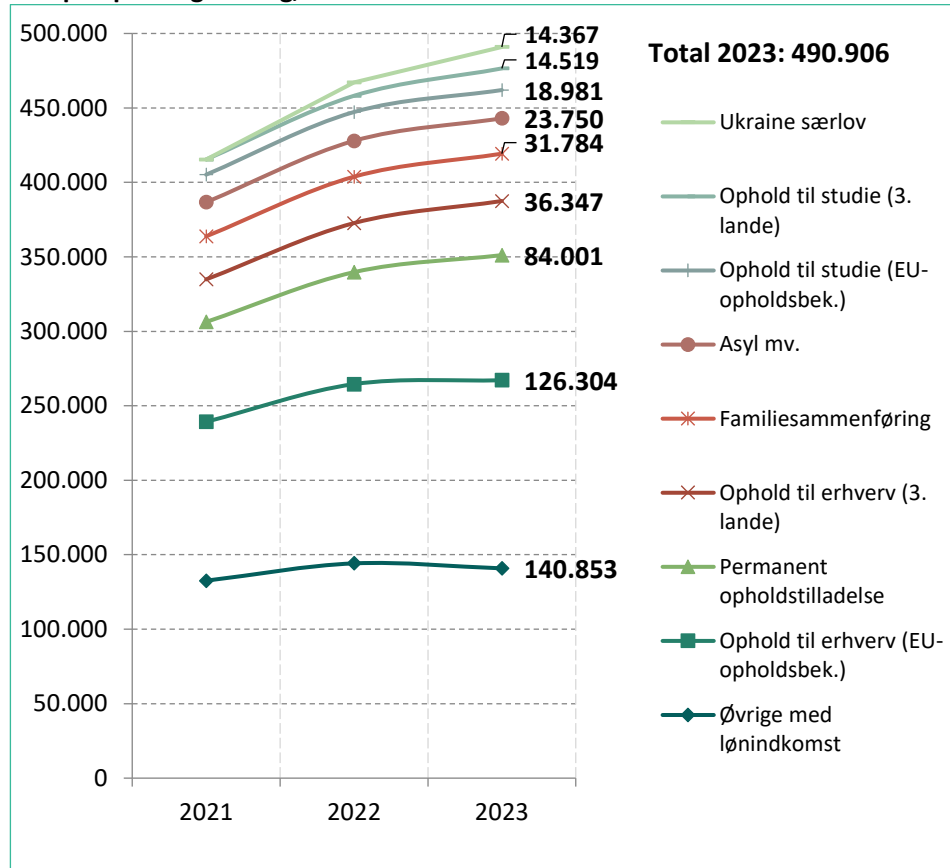
udover er der en stor del af udlændingene, som ligger i gruppen "Øvrige med lønindkomst", jf. figur 1. Denne gruppe dækker over nordiske statsborgere, personer der har fået ophold i Danmark inden 2004, hvor man begyndte at registrere opholdsgrundlag samt øvrige udenlandske statsborgere, der er undtaget for en opholds- og arbejdstilladelse.

Endelig er der en gruppe, der har tidsubegrænset opholdstilladelse, hvis de som udgangspunkt har opholdt sig i Danmark i mindst otte år (efter udlændingeloven) eller fem sammenhængende år (efter EU-opholdsbekendtgørelsen og udtrædelsesaftalen), jf. figur 1. Afgørelser om tidsubegrænset opholdstilladelse træffes af Udlændingestyrelsen (efter udlændingeloven) og SIRI (efter EU-opholdsbekendtgørelsen og udtrædelsesaftalen).

Der arbejdede op til omkring 491.000 udenlandske statsborgere i Danmark i 2023 (inkl. pendlere), jf. figur 1. Der er sket en stigning i antallet af beskæftigede udenlandske statsborgere med lønindkomst i Danmark uanset opholdsgrundlag fra 415.398 i 2021 til 490.906 i 2023 svarende til en stigning på ca. 18 pct. Det bemærkes, at samme person kan indgå flere gange, såfremt vedkommende har lønindkomst på baggrund af flere opholdsgrundlag i løbet af et år.

Unionsborgere og deres familiemedlemmer, som er tredjelandsstatsborgere, hvor SIRI har udstedt registreringsbevis eller opholdskort, udgør 30 pct. af det samlede antal udlændinge, der er beskæftiget i Danmark. Ophold til studie og erhverv (efter udlændingeloven) udgør en væsentligt mindre del af det samlede antal beskæftigede (10 pct.). Der var 36.347 personer beskæftiget i 2023 på baggrund af erhverv og 14.519 personer beskæftiget i 2023 på baggrund af studie, jf. figur 1.

Figur 1. Beskæftigede udenlandske statsborgere med lønindkomst i Danmark fordelt på opholdsgrundlag, 2021-2023

Note: Familiesammenføring dækker over familiesammenføring til flygtninge, indvandrere og danske/nordiske statsborgere. Medfølgende familiemedlemmer til tredjelandstatsborgere er placeret under hhv. ophold til studie (udlændingeloven) og ophold til erhverv (udlændingeloven).

Øvrige med lønindkomst dækker over personer, der kan have fået et opholdsgrundlag før 2004, nordiske statsborgere, der ikke behøver et opholdsgrundlag for at bosætte sig og finde beskæftigelse i Danmark, samt udenlandske statsborgere, der er undtaget for at skulle have en opholds- og arbejdstilladelse for at kunne arbejde i Danmark. Endelig vil eventuelle personer med "ukendt" opholdsgrundlag også indgå, hvis der fx i udlændingssystemerne ikke har været registreret et CPR-nummer, og det derfor ikke har været teknisk muligt at finde opholdsgrundlaget. Tabellen er eksklusiv Registrerede udenlandske tjenesteydere (RUT).

Der kan være tale om dobbelttællinger, da man som person kan indgå flere gange i opgørelsen, hvis man samme år har haft lønindkomst med forskellige opholdsgrundlag.

Kilde: Jobindsats.dk. Udtrykt den 23. maj 2024.

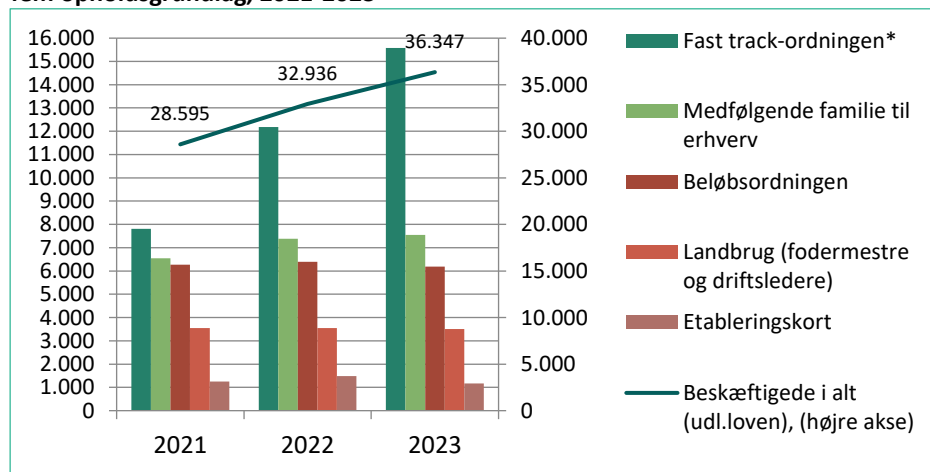
3.0 Erhvervsområdet

Tredjelandstatsborgere kan ansøge og opnå opholdstilladelse efter udlændingeloven til at arbejde i Danmark. Først efter de har fået en tilladelse, må de arbejde i landet³. Der er en række forskellige muligheder for at søge om tilladelse. De mest anvendte ordninger er fast track-ordningen og beløbsordningen samt opholds- og arbejdstilladelse som medarbejder i landbrugsbranchen (driftsleder og fodermester).

Beskæftigede tredjelandstatsborgere med tilladelse på erhvervsområdet

Når man har opnået en tilladelse, er det derefter muligt at varetage et job i Danmark i op til fire år⁴, afhængigt af betingelserne i tilladelsen. Antallet af beskæftigede tredjelandstatsborgere er steget de seneste tre år, jf. figur 2. I 2021 var 28.595 tredjelandstatsborgere beskæftiget med lønindkomst i Danmark, mens tallet i 2023 var steget til 36.347. Der er flest beskæftigede efter fast track- og beløbsordningen. I 2023 var 15.578 beskæftigede efter fast track-ordningen og 6.190 efter beløbsordningen. Hertil kommer 298 efter det supplerende beløbsspor på fast track-ordningen og 407 efter den supplerende beløbsordning. Herudover var der 7.543 beskæftigede med familiemæssig tilknytning til personer med en opholdstilladelse på erhvervsområdet.

Figur 2. Beskæftigede tredjelandstatsborgere på erhvervsområdet fordelt på top fem opholdsgrundlag, 2021-2023

*Eksklusiv det supplerende beløbsspor.

Note: Der kan være dobbelttællinger under fast track-ordningen, hvis en udlænding er beskæftiget på mere end ét fast track spor i løbet af et år.

Kilde: Jobindsats.dk. Udtrykket den 23. maj 2024.

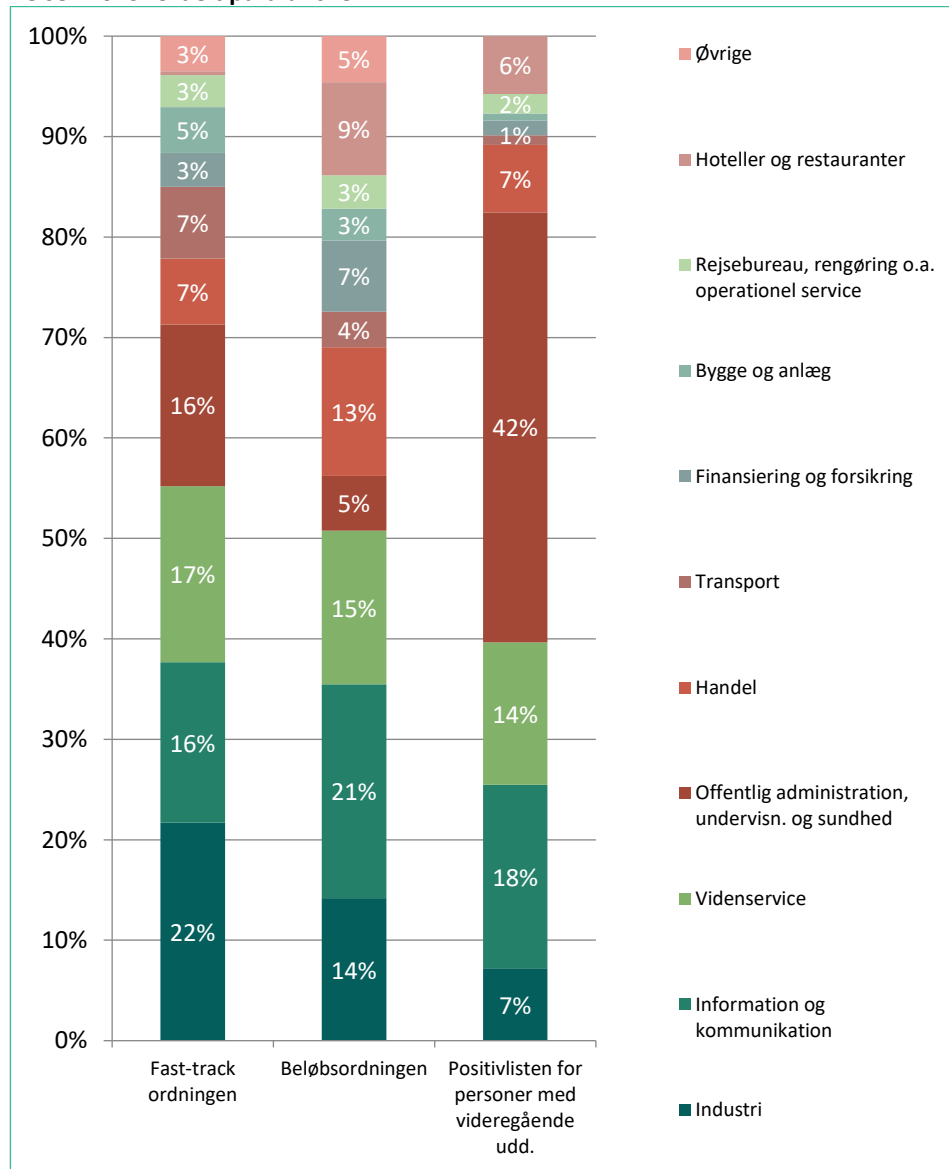
På fast track-ordningen var 22 pct. beskæftiget i branchen 'industri' i 2023 og 17 pct. inden for 'vidensservice', mens størstedelen af de beskæftigede på beløbsordningen arbejder inden for brancherne 'information og kommunikation' (21 pct.) og 'vidensservice' (15 pct.). På positivlisten for personer med videregående uddannelse

³ Der gælder dog en række særregler. F.eks. giver fast track-ordningen adgang til en såkaldt foreløbig arbejdstilladelse, der giver ret til at arbejde inden man får sin endelige opholds- og arbejdstilladelse.

⁴ Der kan gives en tilladelse på op til fem år efter den supplerende beløbsordning og det supplerende beløbsspor på fast track-ordningen.

er 'offentlig administration, undervisning og sundhed' den største branche, da 42 pct. af de beskæftigede i 2023 arbejdede i denne branche. 'Information og kommunikation' (18 pct.) samt 'vidensservice' (14 pct.) er de næststørste brancher på positivlisten for personer med videregående uddannelse, jf. figur 3.

Figur 3. Andelen af fuldtidsbeskæftigede tredjelandsstatsborgere på fast track-ordningen*, beløbsordningen og positivlisten for personer med videregående uddannelse i 2023 fordelt på brancher

*Eksklusiv det supplerende beløbsspor.

Note: Målingen opgør antal udenlandske statsborgere omregnet til fuldtidspersoner, der har haft lønindkomst inden for den valgte periode. Personer kan indgå i flere brancher, såfremt de har indkomst fra flere virksomheder.

Kilde: Jobindsats.dk. Udtrykket den 23. maj 2024.

Udviklingen i tilladelser på erhvervsområdet

Antallet af tilladelser på erhvervsområdet er steget fra 15.144 i 2021 til 18.964 i 2023, jf. tabel 1. Antallet af tilladelser er højest i 2022, hvor der er meddelt 21.532

tilladelser. Der gives flest tilladelser til at arbejde efter fast track- og beløbsordningen.

Stigningen i antallet af opholdstilladelser kan særligt tilskrives fast track-ordningen, der næsten fordobles i perioden. Dertil kommer en betydelig stigning i antallet af tilladelser til medfølgende familiemedlemmer. Der ses et lille fald i antallet af tilladelser efter fast track- og beløbsordningen fra 2022 til 2023.

At antallet falder fra 2022 til 2023 skyldes desuden et betydeligt fald i tilladelser til boreplatform og lignende, samtidig med at etableringskortordningen blev afskaffet med virkning fra den 1. april 2023. Etableringskortet blev erstattet af en ordning med jobsøgningsophold i op til tre år.

Tabel 1. Antal førstegangstilladelser på erhvervsområdet, 2021-2023

Kategori	2021	2022	2023
	<i>Antal</i>		
Fast track-ordningen*	4.100	7.989	7.659
Beløbsordningen	1.485	2.221	1.672
Landbrug**	1.715	1.232	1.170
Supplerende beløbsordning***	-	-	587
Fast track - supplerende beløbsspor***	-	-	355
Boreplatform og lignende	1.644	1.171	346
Særlige individuelle kvalifikationer	364	376	333
Forskere	300	390	327
Positivlisten for personer med en videregående uddannelse	236	214	202
Etableringskort****	565	680	158
Positivlisten for faglærte	61	171	147
Øvrige*****	210	309	318
Familiemæssig tilknytning til person med opholdstilladelse på erhvervsområdet	4.464	6.779	5.690
I alt	15.144	21.532	18.964

*Eksklusiv det supplerende beløbsspor.

**Kategorien indeholder driftsledere og fodermestre.

***Ordningen trådte i kraft den 1. april 2023.

****Ordningen blev afskaffet med virkning fra den 1. april 2023.

*****Kategorien indeholder arbejdsmarkedstilknytning (2020-ordning), associerings stand-still, greencard, start-up Denmark, trainee samt jobskifte ved uforskyldt ledighed eller kontraktudløb.

Note: Det bemærkes, at der er tale om førstegangstilladelser og ikke personer. Det betyder, at den samme person kan indgå flere gange samme år eller over tid i forbindelse med en ny ansøgning.

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

Beløbsordningen, fast track-ordningen og positivisterne

For at få en tilladelse på beløbsordningen er det et krav, at man har en årlig løn på et vist niveau, som reguleres årligt svarende til lønudviklingen i samfundet. I 2023 var den årlige beløbsgrænse 465.000 kr. Ordningen stiller ikke krav til uddannelsesniveau, erhvervsområde eller fag. Pr. 1. april 2023 er det desuden muligt at søge efter den supplerende beløbsordning, der i 2023 havde en beløbsgrænse på 375.000 kr.

Fast track-ordningen er den største ordning på erhvervsområdet, og der er i 2023 næsten meddelt mere end fire gange så mange tilladelser efter fast track-ordningen sammenlignet med beløbsordningen, jf. tabel 1. Både på fast track- og beløbsordningen ses et lille fald fra 2022 til 2023. Hvis antallet af tilladelser efter den supplerende beløbsordning (587 i 2023) lægges oveni tilladelser efter beløbsordningen, og tilladelser efter det supplerende beløbsspor på fast track-ordningen (355 i 2023) lægges oveni tilladelser efter fast track-ordningen, ses dog en lille stigning fra 2022 til 2023.

Beløbsordningen anvendes primært af statsborgere fra Indien i hele perioden. Derudover ses en stigning i antallet af tilladelser til statsborgere fra Storbritannien efter deres udtræden af EU. Tilladelser til statsborgere fra Indien udgjorde 20 pct. af samtlige tilladelser efter beløbsordningen i 2023, jf. tabel 2.

Tabel 2. Antal førstegangstilladelser efter beløbsordningen fordelt på nationalitet, 2021-2023

Nationalitet	2021	2022	2023
	<i>Antal</i>		
Indien	384	483	338
Storbritannien	136	181	174
USA	178	199	168
Kina	67	161	96
Tyrkiet	72	101	89
Øvrige nationaliteter	648	1.096	807
I alt	1.485	2.221	1.672

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration.

Da fast track-ordningen blev indført, var det for at gøre det lettere for virksomheder at hente medarbejdere med særlige kompetencer eller kvalifikationer til Danmark. For at virksomheder kan få tredjelandstatsborgere til Danmark via ordningen, skal de først certificeres af SIRI. Certificeringerne stiller en række betingelser til virksomhederne vedrørende bl.a. antallet af ansatte i virksomheden, som pr. 1. april 2023 skal være mindst 10. Fast track-ordningen kan benyttes af udlændinge, der er tilbudt job i en certificeret virksomhed og enten har en årlig aflønning på beløbsordningsniveau, er ansat som forsker, er ansat med et uddannelsesophold på højt kvalificeret niveau eller er i Danmark på et eller flere korttidsophold af i alt max. 90 dage varighed pr. år.

Fast track-ordningen giver mulighed for, at udlændinge, der ikke er visumpligtige, kan få en foreløbig arbejdstilladelse og begynde at arbejde med det samme, samtidig med at visumpligtige kan søge om hurtig jobstart via den danske arbejdsgiver. SIRI behandler disse sager inden for 10 dage efter udlændingen har afgivet biometri. Er betingelserne opfyldt, træffer SIRI afgørelse om opholds- og arbejdstilladelse, og ambassaden bliver herefter bedt om at hasteudstede indrejsevisum. For begge ordninger er det en forudsætning, at der er behov for, at ansøger hurtigt skal påbegynde arbejdet. Er der ikke behov herfor, behandles ansøgningen efter de almindelige servicemål.

Der er i hele perioden meddelt flest førstegangstilladelser efter beløbssporet, jf. tabel 3, hvor udlændingen har en årlig aflønning på beløbsordningsniveau (70 pct. af tilladelserne på fast track-ordningen i 2023) men med muligheden for bl.a. hurtigere jobstart. Dog er forsker- og korttidsopholdssporet ikke uvæsentlige, da de hver især udgør hhv. 11 og 19 pct. af førstegangstilladelserne efter fast track-ordningen i 2023.

Den betydelige stigning i antallet af tilladelser efter fast track-ordningen skal ses i sammenhæng med ændringerne i reglerne for, hvornår en virksomhed kan blive certificeret. Fx blev kravet til antallet af fuldtidsansatte i virksomheden i 2023 sat ned fra 20 til 10, hvilket har medført, at flere virksomheder har mulighed for at blive certificeret til at bruge ordningen. Antallet af certificeringer er steget fra 161 i 2021 til 220 i 2023, jf. tabel 1.3 i bilag 1. Der ses særligt en stigning i antallet af virksomheder, der er blevet certificeret inden for branchen 'overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed' i 2023 sammenlignet med de to forudgående år.

Tabel 3. Antal førstegangstilladelser efter fast track-ordningen fordelt på spor, inkl. det supplerende beløbsspor, 2021-2023

	2021	2022	2023
	<i>Antal</i>		
Beløbsgrænse	3.012	5.971	5.352
Korttidsophold	313	1.171	1.436
Forsker	774	846	870
Uddannelse på højt niveau	1	1	1
Supplerende beløbsspor*	-	-	355
I alt	4.100	7.989	8.014

*Ordningen trådte i kraft den 1. april 2023.

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

Positivlisten for personer med en videregående uddannelse og positivlisten for faglærte har til formål at tiltrække arbejdskraft til Danmark på de specifikke jobområder, hvor der er mangel på arbejdskraft. Hvis man er tilbudt en stilling, som er på positivlisterne, kan man søge om opholds- og arbejdstilladelse herefter. Positivlisterne bliver opdateret to gange årligt.

Positivlisten for personer med en videregående uddannelse indeholder i 2. halvår 2023 bl.a. jobs som it-konsulent, læge og folkeskolelærer. Der blev i 2023 givet 202 tilladelser efter denne positivliste, hvilket er et fald i forhold til 2021, hvor der blev givet 236 tilladelser, jf. tabel 1.

Fra den 1. juli 2020 blev det muligt for udlændinge at søge om opholds- og arbejdstilladelse til faglært arbejde på ordningen positivlisten for faglærte. For at benytte ordningen, er det et krav, at virksomheden der tilbyder stillingen, opfylder måltallet for ansættelse af elever. Positivlisten for faglærte indeholder i 2. halvår 2023 bl.a. jobs som kok, tømrer og social- og sundhedsassistent. Antallet af tilladelser efter positivlisten for faglærte er steget fra 61 i 2021 til 147 i 2023, jf. tabel 1. I 2023 udgør positivlisten for faglærte 42 pct. af de samlede tilladelser på positivlisterne.

4.0 Studieområdet

Det er ligeledes muligt for tredjelandsstatsborgere at opnå opholdstilladelse efter udlændingeloven til at studere i Danmark. Studieområdet efter udlændingeloven dækker over en bred vifte af ordninger, herunder studerende, ph.d.-studerende, au pair, praktikanter, volontører, Working Holiday, samt opholdstilladelse med henblik på at opnå dansk autorisation som læge, sygeplejerske eller tandlæge.

Udlændinge har mulighed for at tage en hel videregående uddannelse eller en del af sin videregående uddannelse i Danmark som led i sin uddannelse i hjemlandet. Sammen med opholdstilladelse som studerende ved en videregående uddannelse får udlændingen en begrænset arbejdstilladelse til at arbejde 20 timer ugentligt ved siden af studierne og fuld tid i perioden juni-august.

Jobsøgningsopholdet efter endt videregående eller ph.d.-uddannelse er med virkning fra den 1. april 2023 blevet udvidet fra tidligere 6 måneder til nu 3 år. Udlændingen gives således automatisk tilladelse til et 3 års jobsøgningsophold sammen med sin studietilladelse, hvis gyldigheden af udlændingens pas tillader det. Ændringen gælder for udlændinge som afslutter en dansk professionsbachelor-, bachelor, kandidat- eller ph.d.-uddannelse.

Jobsøgningsopholdet for øvrige videregående uddannelser og uddannelser som ikke er godkendt af en statslig myndighed, men hvor der alene foreligger en udtalelse fra Danmarks Evalueringsinstitut, har fortsat en varighed på 6 måneder.

Det er også muligt at opnå opholdstilladelse til at studere på en folkehøjskole, men der gives ikke ret til at arbejde ved siden af. Det er ligeledes muligt at få opholdstilladelse til at læse et år af en grund- og ungdomsuddannelse i Danmark, hvor der som udgangspunkt heller ikke er arbejdstilladelse tilknyttet.

Antallet af tilladelser på studieområdet mere end fordobles fra 2021 til 2023, jf. tabel 4. Der meddeles i hele perioden flest tilladelser til uddannelse inkl. ph.d.-studerende og –ansatte, hvor antallet af tilladelser fordobles fra 5.259 i 2021 til 10.908 i 2023. Antallet af tilladelser med henblik på at opnå dansk autorisation som læge, sygeplejerske eller tandlæge stiger desuden betydeligt fra 251 tilladelser i 2021 til 1.281 tilladelser i 2023. Det er særligt tilladelser til at opnå dansk autorisation som læge og sygeplejerske, der driver udviklingen, jf. tabel 11.2 i bilag 11.

Der ses samtidig en forholdsvis stor stigning i antallet af tilladelser til volontører og Working Holiday m.v. i perioden. Stigningen skal ses i lyset af, at Working Holiday-ordningen var suspenderet i perioden fra marts 2020 til oktober 2021 grundet COVID-19 situationen. Ordningen var desuden suspenderet helt frem til den 1. oktober 2022 for statsborgere fra Argentina. Herudover blev der pr. 1. januar 2021 indført gebyrbetaling for ansøgere fra alle Working Holiday-lande ud over Japan, ligesom der blev indført kvoter for antallet af opholdstilladelser til ansøgere fra Chile og Argentina. Antallet af tilladelser efter ordningen er derfor, på trods af stigningen, betydeligt lavere end tidligere.

Tabel 4. Antal førstegangstilladelser på studieområdet, 2021-2023

Kategori	2021	2022	2023
	<i>Antal</i>		
Uddannelse inkl. ph.d.	5.259	9.724	10.908
Familiemæssig tilknytning til person med opholdstilladelse på studieområdet mv.	1.007	1.804	3.448
Autorisation som læge, tandlæge eller sygeplejerske	251	528	1.281
Praktikanter	2.045	2.028	2.111
Volontør og Working Holiday mv.*	76	757	879
Au pair	670	678	533
I alt	9.308	15.519	19.160

*Working Holiday-ordningen har været suspenderet i perioden fra marts 2020 til og med oktober 2021 grundet COVID-19 situationen. Herefter blev suspensionen ophævet for alle aftalerne med undtagelse af aftalen med Argentina. Suspensionen af aftalen med Argentina er efterfølgende blevet ophævet som følge af, at Argentina har accepteret Danmarks forslag til revidering af Working Holiday-aftalen.

Note: Arbejdstilladelser til udlændinge der er meddelt opholdstilladelse med henblik på at opnå dansk autorisation som læge samt arbejdstilladelser til studerende medtages ikke.

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

Stigningen i antallet af tilladelser til uddannelse inkl. ph.d.-studerende og -ansatte i Danmark fra 2021 til 2023 skyldes særligt en stigning til øvrige videregående uddannelser, jf. tabel 5. Det bemærkes, at den faktiske forskel mellem årene er en smule mindre. Dette skyldes, at SIRI i 2023 har ændret registreringspraksis for hvilke uddannelsesinstitutioner, der kategoriseres som videregående uddannelse, hhv. under danske universiteter og øvrige videregående uddannelser. I 2023 er 2.675 sager registreret under øvrige videregående uddannelser, hvor lignende tilladelser i de forudgående år er registreret under danske universiteter. Trækkes disse tilladelser fra i 2023, ses dog stadig en lille stigning fra 2022 til 2023 under øvrige videregående uddannelser.

Tabel 5. Antal førstegangstilladelser til uddannelse inkl. ph.d.-studerende og -ansatte fordelt på underkategorier, 2021-2023

Underkategori	2021	2022	2023
	<i>Antal</i>		
Videregående uddannelse under danske universiteter*	3.109	6.606	4.758
Øvrige videregående uddannelser	703	1.370	4.556
Kursus på folkehøjskole	381	570	576
Ph.d.-studerende	562	581	425
Ph.d.-ansatte	355	348	363
Grund- og ungdomsuddannelse	149	248	230
Adgangsgivende kursus	0	1	0
I alt	5.259	9.724	10.908

*Forskellen mellem antallet af tilladelser til videregående uddannelse hhv. under danske universiteter og øvrige videregående uddannelser på tværs af årene skyldes en ændring i SIRIs registreringspraksis i 2023 i forhold til kategoriseringen af uddannelsesinstitutioner. Ændringen har ikke tilbagevirkende kraft, hvorfor der er betydelig forskel på opgørelser for 2023 sammenlignet med 2022 og tidligere. I 2023 er 2.675 tilladelser registreret under øvrige videregående uddannelser, hvor tilsvarende sager i de forudgående år er registreret under danske universiteter.

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

En udlænding kan opnå opholdstilladelse som ph.d.-studerende eller ph.d.-ansat i Danmark, når pågældende er indskrevet på et dansk universitet eller er gæstestuderende på en ph.d.-uddannelse i landet.

Langt størstedelen af førstegangstilladelserne til uddannelse inkl. ph.d.-studerende og -ansatte gives til de 19-24 årige, jf. tabel 6. I 2023 blev 73 pct. af tilladelserne meddelt til udlændinge i denne aldersgruppe. Der blev i 2023 meddelt 6.364 tilladelser til kvinder og 4.544 til mænd.

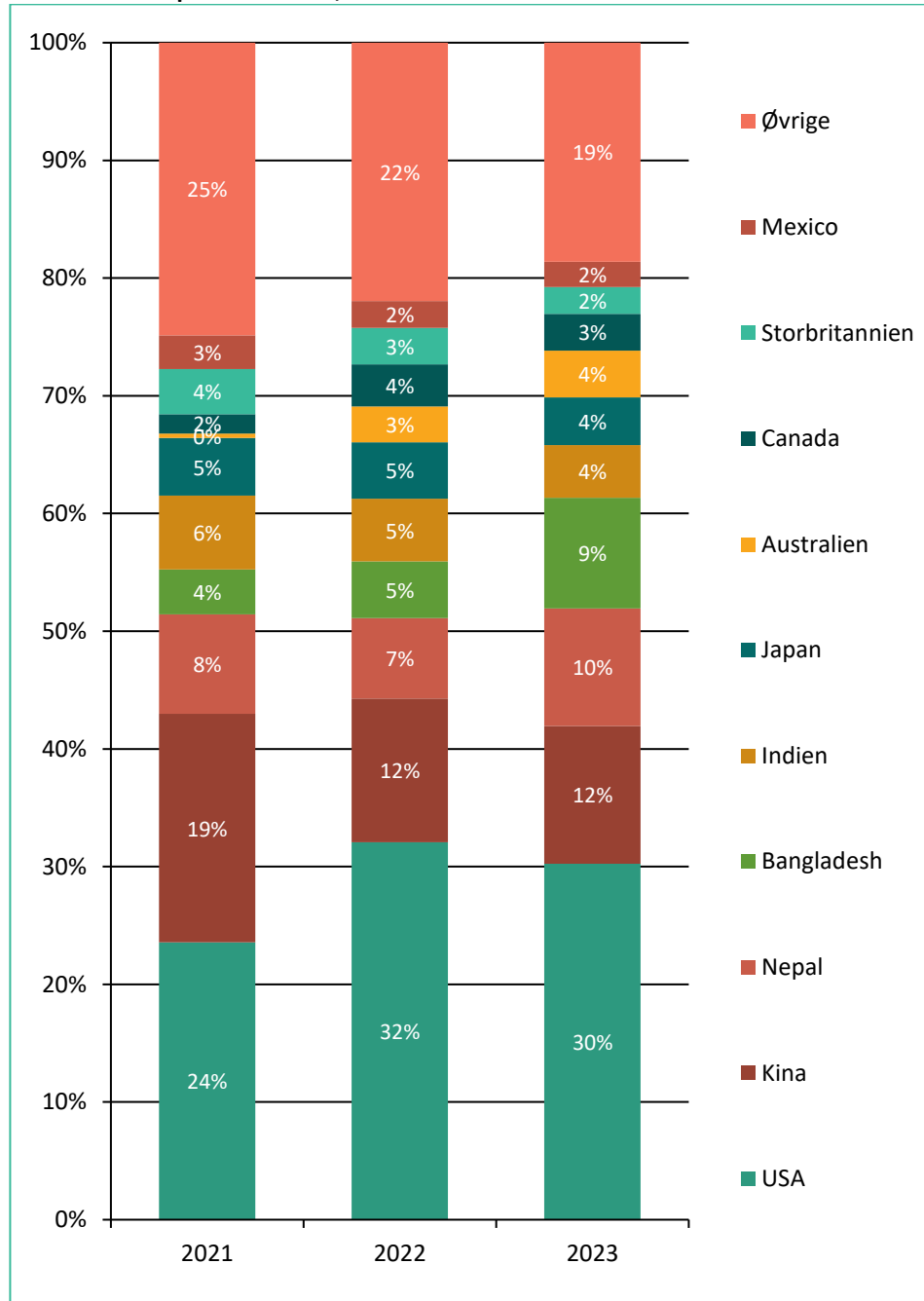
Tabel 6. Antal førstegangstilladelser til uddannelse inkl. ph.d.-studerende og -ansatte fordelt på alder og køn, 2021-2023

Alder	2021		2022		2023	
	<i>Antal</i>					
	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd
13-18 årige	178	104	248	155	271	179
19-24 årige	1.925	1.198	4.463	2.613	4.854	3.146
25-34 årige	808	884	1.025	1.002	1.129	1.142
+35 årige	88	74	109	109	110	77
I alt	2.999	2.260	5.845	3.879	6.364	4.544

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

Der er i hele perioden meddelt flest tilladelser til uddannelse inkl. ph.d. til statsborgere fra USA og Kina, jf. figur 4. I 2023 udgør de to nationaliteter hhv. 30 pct. og 12 pct. af tilladelserne.

Figur 4. Andelen af førstegangstilladelser til uddannelse inkl. ph.d.-studerende og – ansatte fordelt på nationalitet, 2021-2023

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

5.0 EU-området

Efter EU-reglerne om fri bevægelighed har unionsborgere ret til frit at færdes og opholde sig i andre medlemsstater med de begrænsninger og på de betingelser, der er fastsat i traktaterne og i gennemførelsesbestemmelserne hertil.

Udtrykket primær fri bevægelighed anvendes i den situation, hvor unionsborgere⁵, som er statsborgere i et andet EU-land, udøver retten til fri bevægelighed efter EU-reglerne i Danmark. Udtrykket sekundær fri bevægelighed anvendes i den situation, hvor danske statsborgere, der har udøvet retten til fri bevægelighed efter EU-reglerne i et andet EU-land, vender tilbage til Danmark.

En unionsborger, der er i besiddelse af et gyldigt identitetskort eller pas, kan indrejse og opholde sig i Danmark op til tre måneder fra indreisen. Jobsøgende unionsborgere kan herudover opholde sig i Danmark op til seks måneder (dvs. ni måneder), og herefter så længe, de kan dokumentere, at de stadig søger arbejde og har reelle muligheder for at blive ansat.

Tredjelandstatsborgere, der er familiemedlemmer til unionsborgere, kan indrejse og opholde sig her i landet i indtil tre måneder. De skal have deres pas eller anden rejselegitimation viseret før indreisen, medmindre de er fritaget for visum.

Ved ophold ud over tre måneder, og hertil seks måneder for jobsøgende, skal unionsborgeren opfylde betingelserne for ret til ophold i EU-opholdsbekendtgørelsen, som f.eks. arbejdstager, selvstændigt erhvervsdrivende eller studerende og søge et registreringsbevis hos SIRI. Familiemedlemmer til en unionsborger kan have ret til ophold som familiesammenført til unionsborgeren og skal ved ophold ud over tre måneder søge om et registreringsbevis eller opholdskort⁶.

En unionsborger, der har haft lovligt ophold uafbrudt i fem år i Danmark, har ret til tidsubegrænset ophold. Familiemedlemmer, der er tredjelandstatsborgere, og som i fem år i træk lovligt har boet sammen med unionsborgeren, har også ret til tidsubegrænset ophold.

En dansk statsborgers familiemedlem kan blive familiesammenført i Danmark efter EU-reglerne, hvis den danske statsborger har udøvet retten til fri bevægelighed i et andet EU-land og herefter vender tilbage til Danmark (sekundær fri bevægelighed).

Beskæftigelse blandt unionsborgere samt nordiske og schweiziske statsborgere i Danmark

I 2023 var ca. 302.000 unionsborgere, nordiske statsborgere samt schweiziske statsborgere beskæftiget i Danmark. Antallet er steget fra ca. 262.000 i 2021, jf. figur 17.6 i bilag 17.

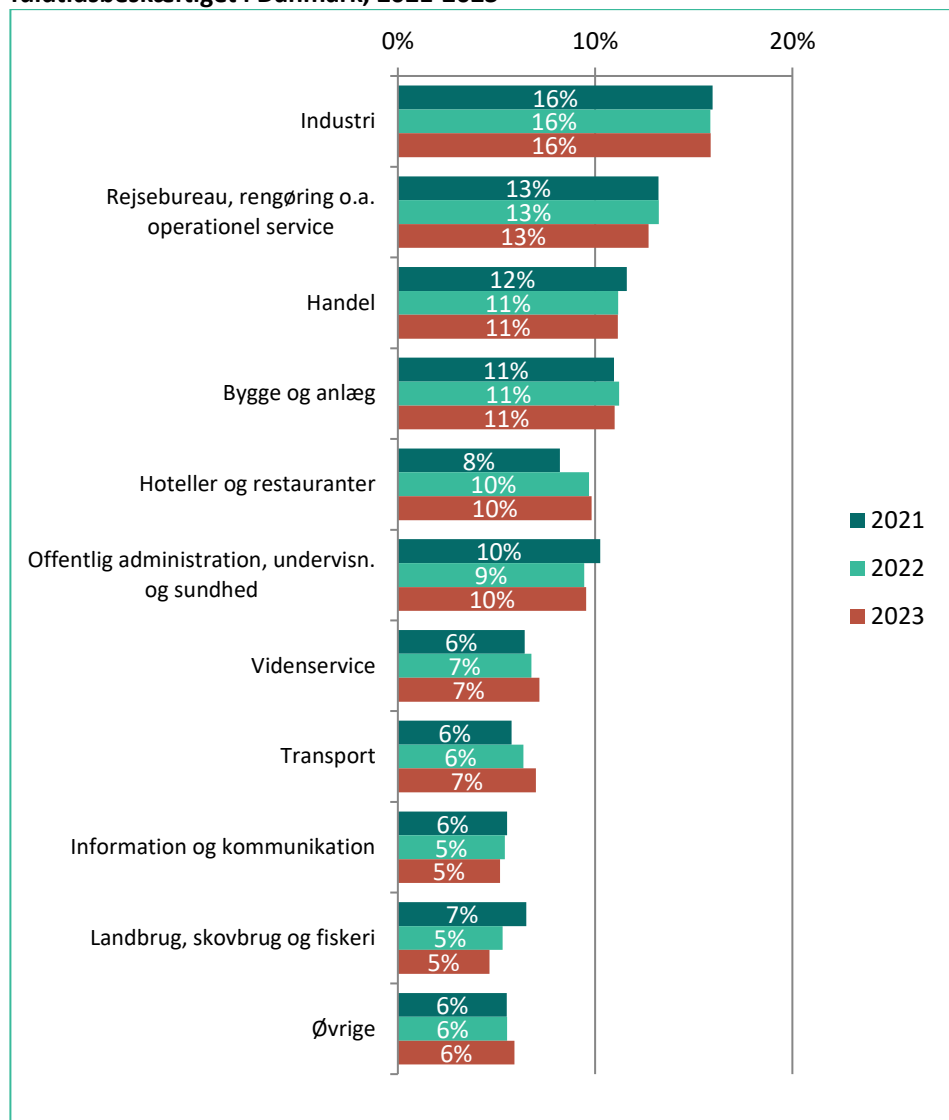
⁵ I rapporten sidestilles EØS-borgere og statsborgere i Schweiz med unionsborgere og EØS-lande samt Schweiz sidestilles med EU-lande.

⁶ Unionsborgere får udstedt registreringsbeviser, mens deres familiemedlemmer skal have udstedt et opholdskort, såfremt de er tredjelandstatsborgere.

Antallet af beskæftigede, der har fået et registreringsbevis til at arbejde og studere i Danmark, er steget fra ca. 125.000 i 2021 til ca. 145.000 i 2023, hvilket svarer til en stigning på ca. 16 pct., jf. figur 17.4 og 17.5 i bilag 17.

De er særligt beskæftigede inden for brancherne 'industri', 'rejsebureau, rengøring og anden operationel service' og 'handel', jf. figur 5. Andelen inden for hver branche er stort set uændret i perioden fra 2021 til 2023.s

Figur 5. Top 10 branchefordeling for borgere fra EU/EØS/Schweiz der er fuldtidsbeskæftiget i Danmark, 2021-2023

Note: Tallene er opgjort for borgere fra EU, nordiske lande og Schweiz med registreringsbevis/opholdskort til erhverv og studie efter EU-reglerne. Målingen opgør antal udenlandske statsborgere omregnet til fuldtidspersoner, der har haft lønindkomst inden for den valgte periode. Personer kan indgå i flere brancher, såfremt de har indkomst fra flere virksomheder.

Kilde: Jobindsats.dk. Udtrykket den 23. maj 2024

Opholdsdokumenter efter EU-reglerne

Der udstedes hvert år mellem ca. 40.000 og 47.000 registreringsbeviser og opholdskort til unionsborgere og deres medfølgende familiemedlemmer i en primær fri bevægelighedssituation, jf. tabel 7.

I 2023 blev der udstedt 41.829 EU-opholdsdokumenter til personer i en primær fri bevægelighedssituation, hvilket er 1.866 flere end i 2021, jf. tabel 7. Herudover blev der udstedt 6.499 beviser for tidsbegrænset ret til ophold, hvilket er fald på ca. 8 pct. i forhold til 2021. Derudover bliver der årligt udstedt mellem knap 550 og 700 opholdskort til tredjelandsfamiliemedlemmer, der befinder sig i en sekundær fri bevægelighedssituation. Senest blev der i 2023 udstedt 541 opholdskort, jf. tabel 7. Til sammenligning blev der i 2023 givet 1.051 tilladelser til familiesammenføring med danske/nordiske statsborgere efter udlændingeloven, der administreres af Udlændingestyrelsen.

Tabel 7. Antal udstedte registreringsbeviser og opholdskort efter EU-opholdsbeholdningen, 2021-2023

Primær fri bevægelighed	2021	2022	2023
Lønarbejde*	22.080	25.807	21.620
Uddannelse	7.724	7.692	7.726
Medfølgende familiemedlemmer til unionsborgere**	4.977	7.575	6.374
Tilstrækkelige midler	5.142	5.952	6.076
Øvrige***	40	39	33
Tidsbegrænset ret til ophold****	7.068	6.665	6.499
I alt	47.031	53.730	48.328
Sekundær fri bevægelighed	2021	2022	2023
Familiesammenføring efter EU-reglerne	581	676	541
Tidsbegrænset ret til ophold*****	209	195	210
I alt	790	871	751

*Lønarbejde omfatter lønnet beskæftigelse og udstationerede.

**Medfølgende familiemedlemmer til unionsborgere omfatter både tredjelandsstatsborgere samt unionsborgere.

***Omfatter kategorierne selvstændigt erhvervsdrivende samt pensionister.

****Tidsbegrænset ret til ophold kan gives til unionsborgere samt deres medfølgende familiemedlemmer, såfremt de har opholdt sig og opfyldt betingelserne for deres ophold i fem år.

*****Tidsbegrænset ret til ophold i en sekundær fri bevægelighedssituation gives til medfølgende familiemedlemmer til danske statsborgere, der har fået familiesammenføring efter EU-reglerne, og har opfyldt betingelserne i fem år.

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

Antallet af udstedte registreringsbeviser på erhvervsområdet er stort set det samme i 2023 som i 2021, jf. tabel 8. Der ses en lille stigning fra 2021 til 2022. Der udstedes generelt flest registreringsbeviser på erhvervsområdet til statsborgere fra Rumænien og Polen.

Tabel 8. Antal udstedte registreringsbeviser på erhvervsområdet fordelt på top 5 nationaliteter, 2021-2023

Nationalitet	2021	2022	2023
	<i>Antal</i>		
Rumænien	6.492	7.640	6.203
Polen	4.387	5.085	4.508
Tyskland	2.325	3.165	2.797
Italien	2.639	3.180	2.644
Spanien	1.621	1.704	1.565
Øvrige nationaliteter	9.798	11.024	10.012
I alt	27.262	31.798	27.729

Note: Der er tale om registreringsbeviser udstedt i en primær fri bevægelighedssituation, ekskl. familiemedlemmer til unionsborgere. Erhvervsområdet dækker over lønnet beskæftigelse, udstationerede, tilstrækkelige midler og selvstændigt erhvervsdrivende.

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

I 2023 blev der på studieområdet udstedt to registreringsbeviser mere end i 2021, jf. tabel 9. Modsat de øvrige områder ses et lille fald fra 2021 til 2022. Der er i hele perioden udstedt flest registreringsbeviser på studieområdet til statsborgere fra Tyskland efterfulgt af Italien og Spanien.

Tabel 9. Antal udstedte registreringsbeviser på studieområdet fordelt på top 5 nationaliteter, 2021-2023

Nationalitet	2021	2022	2023
	<i>Antal</i>		
Tyskland	1.299	1.612	1.602
Italien	754	894	934
Spanien	943	895	810
Frankrig	529	730	592
Polen	569	447	536
Øvrige nationaliteter	3630	3114	3252
I alt	7.724	7.692	7.726

Note: Der er tale om registreringsbeviser udstedt i en primær fri bevægelighedssituation, ekskl. familiemedlemmer til unionsborgere.

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

6.0 Brexit

Britiske statsborgere og deres familiemedlemmer, der senest den 31. december 2020 havde ophold i Danmark i medfør af EU-reglerne om fri bevægelighed, kan bevare en ret til ophold og arbejde i Danmark på baggrund af udtrædelsesaftalen mellem EU og Storbritannien. Fristen for indgivelse af ansøgning om opholdsstatus efter udtrædelsesaftalen til SIRI udløb den 31. december 2021. Ansøgningsfristen blev forlænget den 1. maj 2023, så fristen først udløb den 31. december 2023. Indgives en ansøgning efter udløbet af ansøgningsfristen, foretages en samlet og konkret vurdering af, om der foreligger undskyldelige omstændigheder eller særlige forhold, der begrundes, at fristen ikke er overholdt. I så fald behandles ansøgningen.

Britiske statsborgere kan opnå opholdsstatus efter udtrædelsesaftalen, hvis de den 31. december 2020 havde lovligt ophold i Danmark og havde lønnet arbejde, drev selvstændig erhvervsvirksomhed, var studerende ved en uddannelsesinstitution, pensioneret eller i øvrigt var selvforsørgende, og kan bevare denne status, hvis de fortsat opfylder opholdsbetingelserne for en af disse kategorier. Britiske statsborgere og deres familiemedlemmer, som har opnået tidsubegrænset opholdsret efter EU-reglerne før den 31. december 2020, eller som først på et senere tidspunkt opfylder betingelsen om 5 års sammenhængende lovligt ophold i Danmark, kan søge om tidsubegrænset opholdsstatus efter udtrædelsesaftalen. Britiske statsborgere, som enten arbejdede eller drev erhvervsvirksomhed i Danmark senest den 31. december 2020 uden at være bosat i Danmark, kan søge om grænsearbejderdokumentet for at bevare deres ret til at arbejde i Danmark.

Familiemedlemmer (uanset nationalitet) til britiske statsborgere med ophold i Danmark efter EU-reglerne den 31. december 2020, eller som ikke tidligere har haft ophold i Danmark, men hvor familielivet var etableret senest den 31. december 2020, kan også under visse betingelser få opholdsstatus i Danmark på baggrund af udtrædelsesaftalen.

Opholdsdokumenter efter udtrædelsesaftalen

Der blev i 2023 udstedt 791 opholdsdokumenter/grænsearbejderdokumenter efter udtrædelsesaftalen, hvoraf 591 var tidsubegrænsede, jf. tabel 10.

Tabel 10. Antal udstedte opholdsdokumenter/grænsearbejderdokumenter efter udtrædelsesaftalen, 2021-2023

	2021	2022	2023
Medfølgende familiemedlemmer	847	357	104
Lønarbejde	1.364	844	48
Tilstrækkelige midler	658	385	39
Uddannelse	41	113	3
Øvrige*	246	102	6
Tidsubegrænset ret til ophold	9.922	2.803	591
I alt	13.078	4.604	791

*Omfatter kategorierne lønnet beskæftigelse, overenskomstdækket ansættelse samt specialister på individuel kontrakt i overenskomstdækkede virksomheder.

**Omfatter kategorierne selvstændigt erhvervsdrivende, grænsearbejdere og folkepensionister mv.

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

7.0 Metode

Tabellerne over ansøgninger og afgørelser om opholdstilladelse og opholdsdokumenter er baseret på data fra SIRI, og de er udarbejdet på baggrund af registreringer i ESDH-systemet Public360, som er udlændingemyndighedernes elektroniske sagsbehandlingssystem.

Generelt bemærkes, at de statistiske oplysninger vedr. ansøgninger og afgørelser er behæftet med usikkerhed, da udlændingssystemerne er opbygget som journaliserings- og sagsstyringssystemer og ikke som egentlige statistiksystemer.

Tabellerne under de enkelte opholdsordninger indeholder kun tal for førstegangsansøgninger – ikke forlængelser. Afgørelserne er baseret på kalenderopgørelser og viser hvor mange afgørelser, der er truffet i en given periode. Det betyder, at ansøgningstal kan afvige fra afgørelsestal, dels fordi et antal ansøgninger frafalder og afvises mv., og dels fordi ansøgninger indgivet i et bestemt år kan være behandlet i efterfølgende år. Det bemærkes desuden, at der er tale om antal ansøgninger hhv. afgørelser og ikke personer, og der kan være tale om dobbelttællinger, dvs. at en udlænding kan have fået mere end én afgørelse samme år eller over tid. Det er således ikke udtryk for indvandringen i Danmark. For unionsborgerne gælder det desuden, at de kan fremgå af opgørelserne med en anden opholdsret, end den de har på nuværende tidspunkt. Dette skyldes, at selvom unionsborgerne har pligt til at genregistrere sig hos SIRI ved statusskifte, er vurderingen, at det langt fra altid sker, når personen skifter status i forhold til en tidligere registrering (f.eks. fra studerende til arbejdstager).

Opgørelserne af beskæftigede og fuldtidsbeskæftigede personer er baseret på Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings (STAR) træk fra bl.a. indkomstregistret (eIndkomst) koblet med afgørelser om opholdstilladelser, en kobling der også anvendes på jobindsats.dk. Opgørelserne er baseret på indberetninger til eIndkomst af almindelig lønindkomst, inkl. fri kost og logi, fri bil, fri telefon mv. Pension og indkomst udbetalt i udlandet indgår ikke. Samme lønbegreb anvendes endvidere ved opgørelse af lønniveauer og branchefordeling.

En beskæftiget person er en person, for hvem der ifølge eIndkomst er indberettet lønindkomst inden for året. Det kan være indkomster fra både kortere og længere ansættelsesforhold. En fuldtidsbeskæftiget person svarer til beskæftigelse i 37 timer om ugen for hele året. Personer, der er beskæftiget i færre timer eller i kortere perioder, summeres op for at få et samlet beskæftigelsesbidrag.

Fra jobindsats.dk er der også hentet data til beregning af andelen af beskæftigede personer i forskellige brancher. Fordelingen på brancher er baseret på omregning til fuldtidsbeskæftigede personer for at undgå dobbelttællinger. I beregningerne indgår alle med indkomst og ophold efter den enkelte ordning uanset antallet af månedsindberetninger, ligesom samme person kan indgå i flere brancher. Opgørelsen kan afvige fra andre opgørelser pga. skift i metode.

SIRI har derudover på baggrund af en særkørsel fra STAR udarbejdet figurer over lønniveauer, der viser andelen af personer i forskellige lønintervaller. Lønniveauerne er opgjort pba. opregnet årsindkomst for berørte personer, uanset hvor mange måneder de har været beskæftiget. Dog indgår kun personer med lønindberetninger i mindst tre måneder (og mindst 10 timer pr. måned). Opgørelsen kan afvige fra andre opgørelser pga. skift i metode.

Opgørelserne af lønniveauer og brancher er af metodiske årsager foretaget på baggrund af lidt forskellige grupper af personer. Opgørelserne af branchefordeling omfatter alle beskæftigede personer, omregnet til fuldtidsbeskæftigede personer, og samme person kan ved beskæftigelse i flere brancher indgå flere steder. Opgørelserne af lønniveauer omfatter kun en delmængde af beskæftigede personer, da kun personer med lønindberetninger i mindst 3 måneder (og mindst 10 timer pr. måned) er medtaget, og indkomsten er herefter opregnet til årsindkomst.

Tabeller og figurer i det følgende bilag er udarbejdet ud fra ovennævnte datagrundlag og metoder, medmindre andet fremgår.